

[Niels Helveg Petersen]

hed om et så vigtigt punkt som, hvad prisen for disse fly egentlig skal være. Vi håber at få hurtige svar på spørgsmålene, fordi det må vække forundring, at man, når det drejer sig om en så stor kontrakt, når det drejer sig om en handel, der totalt set vil koste 42 mia danske kroner, ikke har gjort sig den ulejlighed at skabe fuld klarhed over prisproblemerne.

Vi byder i øvrigt den nye forsvarsminister velkommen. Vi har i det radikale venstre altid haft stor interesse for, hvem der sad i forsvarsministerens stol, og vi har også altid haft den indstilling, at tvivlen skal komme en ny forsvarsminister til gode. Det gælder også i dette tilfælde.

Jeg vil godt gøre et par bemærkninger om det europæiske samarbejde. Hr. Christophersen var inde på nogle interessante synspunkter om EFs udvidelse. EFs udvidelse er et overordentlig stort problem for sammenslutningen af de 9 lande. Vi deler det synspunkt, regeringen har givet udtryk for, at man må tage positivt imod de nye ansøgerlande. Vi har en demokratisk forpligtelse til at søge at befæste det helt unge, nyfødte demokrati i disse Middelhavslande, som jo i nyere tid har haft meget lidt forbindelse med demokratiske styreformere. Vi har en forpligtelse til at stive deres demokratiske udvikling af, og det vil medlemskab af EF kunne medvirke til.

På den anden side må vi se i øjnene, at dette rejser nogle overordentlig store problemer for samarbejdet. Jeg tror ikke, at det vil være muligt at udvide EF og samtidig bevare, skal vi sige institutionerne intakte. Det vil ikke være muligt at udvide og samtidig bevare den beslutningsprocedure, vi har i øjeblikket. Det er det, der er dilemmaet, og det kan give anledning til, skal vi sige en vis pessimisme med hensyn til den måde, EF kan komme til at fungere på i udvidet stand. Men det er just denne problemstilling, jeg synes, der er grund til, at vi inden så længe mere grundigt får anledning til at drøfte her i salen. I foråret bad vi om tidligt i denne samling at få en redegørelse fra regeringen om, hvilken linje regeringen vil anlægge i sin formandskabsperiode. Vi fik forståelsen af, at regeringen snart ville forelægge en sådan redegørelse, som så kunne danne grundlag

for en markedspolitisk debat.

Regeringen har bebudet forslag om de direkte valg. Vi vil med stor interesse studere dette forslag og medvirke til, at et forslag kan gennemføres.

Vi har lagt mærke til, at den socialdemokratiske kongres vedtog, at der skulle laves en udredning af fordele og ulemper ved medlemskab af fællesmarkedet. Kongresvedtagelsen er i sin formulering overmåde snæver; det skal jeg sådan set ikke blande mig i, det er socialdemokratiets egen sag. Men det, der er brug for, er ikke kun en undersøgelse af fordele og ulemper ved medlemskab, oven i købet, så vidt jeg ved, kun for lønmodtagerne. Det er ikke tilstrækkeligt. Det, der er brug for, er en samlet redegørelse for udviklingen i dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik, siden vi blev medlemmer af EF.

Vi vil derfor henstille til regeringen, at man ikke indsnævrer sig til at undersøge fordele og ulemper ved medlemskab af EF, men at man gør det, at man videreudbygger det arbejde, der blev gjort med Seidenfadenrapporten, som slutter i 1971, fører den à jour, og herunder som en naturlig ting, men kun som en del af et større hele, redegør for fordele og ulemper ved vort medlemskab. Hvis man fra regeringens side vil følge denne henstilling, så tror jeg, at der ud af socialdemokratiets kongresvedtagelse kan komme noget positivt og noget konstruktivt, og vi henstiller til regeringen at overveje denne løsning.

Jeg skal gøre et par ganske få bemærkninger om den politiske situation. Regeringen fik bred opbakning fra mere end 4 partier under augustforlig II, men regeringen møder i dag frem i folketingsalen uden et fast flertal bag sig. Jeg fornemmede på statsministeren forleden i tv, at statsministeren principielt ønsker at være i spidsen for en flertalsregering. Det er altså ikke lykkedes statsministeren at komme det hidtil. Det skyldes flere forhold, bl. a. at der i statsministerens eget parti så tydeligt er en stærk modstand imod en regeringsudvidelse. Det skyldes også, at der tydeligt for alle i partiet venstre er stærk modstand imod, at en regeringsudvidelse i hvert fald skulle omfatte partiet venstre. Det, der bliver resultatet af dette, er, at regeringen stadig væk er på chancesejls. Det kunne man måske affinde sig med, hvis det ikke var